

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Одеська державна академія будівництва та архітектури
Освітня програма	37084 Архітектура та містобудування
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	191 Архітектура та містобудування

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

08.09.2021 р.

Справа № 1289/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 19 "Архітектура та будівництво" у складі:

Товбич Валерій Васильович – головуєчий,

Бродко Оксана Антонівна,

Бурак Костянтин Омелянович,

Волкова Вікторія Євгенівна,

Гамеляк Ігор Павлович,

Дорошенко Юрій Олександрович,

Плутін Андрій Аркадійович,

Семко Олександр Володимирович,

Третяк Корнелій Романович,

Турченко Василь Олександрович,

за участі запрошених осіб:

Василенко Олександр Борисович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Одеська державна академія будівництва та архітектури
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37084
Назва ОП	Архітектура та містобудування
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	191 Архітектура та містобудування
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 10, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Сильними сторонами ОП ОДАБА є орієнтованість освітніх компонентів циклу професійної підготовки на сучасні тенденції розвитку ринку освіти та праці. Архітектурний факультет ОДАБА демонструє стабільність свого рейтингу серед інших українських ВЗО архітектурного профілю, що в значній мірі визначається його цілями та цінностями. Особливість та інноваційність дисциплін представленої програми підтверджується стабільним попитом бажаючих підвищити свою кваліфікацію і отримати науковий ступінь Phd.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Мета забезпечення сталого розвитку і подальшого підвищення конкурентоспроможності ОДАБА в Україні і у світі відповідає стратегічним планам країни в сфері архітектури. Курси, що викладаються, спрямовані на знайомство з сучасними поглядами на роль архітектури у розвитку міст, з авторськими методиками проектування архітекторами тощо.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

У Відомостях про самооцінювання враховуються стратегія розвитку міста Одеси, розвиток рекреаційних та туристичних можливостей міста. ОНП враховує регіональні потреби та забезпечує підготовку фахівців відповідного профілю. Велику увагу приділено дослідженню досвіду відчизняних та закордонних вузів. Але звертаємо увагу що ОНП сформовано за традиційною схемою магістерської підготовки (на відміну від ОНП на досвід яких посилаються розробники - ХНУБА та ЛП. На наш погляд розробники ОНП не у повній мірі використали інноваційний та науковий потенціали ОДАБА.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Аналіз ОНП показав, що програмні результати в цілому відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для третього (освітньо-наукового) рівня. ОНП орієнтована на фундаментальні наукові положення архітектурної науки у сфері розвитку архітектури та містобудування. Програма націлена на розвиток професійних якостей вченого та педагога. Відзначимо участь в міжнародних грантових та партнерських програмах та співпрацю з закордонними ЗВО.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОНП складає 50 кредитів ЄКТС, що відповідає ст. 5 Закону України “Про вищу освіту”. (що на 10 кредитів менше, ніж ОНП ЗВО, на досвід яких посилається ОДАБА). На дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти відводиться 18 % кредитів. На жаль ГЕР не вдалося знайти інформацію які саме вибіркові дисципліни вибирали аспіранти. Така інформація б дала можливість оцінити важливість дисциплін і побачити кількісні показники розподілу аспірантів. За Звітом ОДАБА ОНП за тематикою досліджень відповідає предметній області всіх спеціальностей 18.00.01, 18.00.02 та 18.00.04 – тобто 191 спеціальності. Розподіл між загальними та вибірковими дисциплінами в цілому відповідає вимогам, забезпечується виконання компетенцій та програмних результатів навчання.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Досягнення цілей та програмних результатів навчання забезпечується обов’язковими освітніми компонентами, включеними до ОНП. В структурно-логічній схемі ОНП відображено взаємозв’язок обов’язкових та вибіркових освітніх компонент. На жаль структурно-логічна схема не у повній мірі відображає логічність дисциплін і їх послідовність.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

В цілому зміст ОНП відповідає предметній області заявленої спеціальності 191 «Архітектура та містобудування». ОНП забезпечує альтернативність вибору аспірантом шляхів формування індивідуальної траєкторії навчання з урахуванням вибіркових дисциплін.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Склад блоків основних та вибіркових дисциплін забезпечує альтернативність вибору індивідуальної траєкторії навчання. Також є можливість вибору консультантів та викладачів за різними теоретичними напрямками у середовищі ЗВО.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка у ЗВО складається з педагогічної та проектної практик, оскільки ці дві сфери потребують сучасних наукових досліджень. Педагогічно-наукова практика передбачає здобуття необхідних навичок за цим напрямком.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Дисципліни загально-гуманітарного, світоглядного та культурологічного напрямку забезпечують здобувачам наукового ступеню набуття «soft skills».

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Стандарт третього рівня спеціальності 191 «Архітектура і містобудування» відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів реально відображує навантаження аспіранта.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Дуальна форма підготовки здобувачів освіти за ОП відсутня.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

На сайті приймальної комісії наводяться програми вступних творчих випробувань для аспірантів, які містять інформацію про форму вступного випробування та критерії оцінювання.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

ОДАБА оприлюднив актуальну інформацію про правила прийому та специфічні якості своєї програми, що складаються з базових дисциплін для спеціальності 191 «Архітектура і містобудування» та порядок оцінювання знань здобувачів.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Порядок визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО за спеціальністю «Архітектура та містобудування», чітко визначений та оприлюднений. Практики застосування вказаних правил на даній ОНП не було.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Результатом неформальної та інформальної освіти є наукові доповіді та публікації здобувача, якщо вони є, що зараховуються під час щорічних звітів та захисту дисертації.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Навчання в ЗВО за освітньою програмою відповідає вимогам студентоцентрованого (аспірантоцентрованого) підходу. У аспірантів є можливість індивідуалізувати процес і врахувати особливості тематики досліджень.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Робочі програми освітніх компонентів оприлюднено на сайтах ОДАБА. Інформування аспірантів здійснюється своєчасно.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Учбовий процес поєднаний з науково-дослідницькою роботою.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення змісту робочих програм здійснюється викладачами кафедр. За необхідності враховуються побажання стейкхолдерів. Аспіранти мають можливість брати участь у підготовці монографій та наукової збірки «Проблеми теорії та історії архітектури України».

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

У ЗВО розроблений нормативно-правовий порядок реалізації права на академічну мобільність. Аспіранти мають можливість співпраці з вітчизняними та закордонними ЗВО, а також у міжнародних наукових проєктах та грантах. В аспірантурі навчаються іноземні аспіранти.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Методи контролю по кожній дисципліні описані в програмах та силабусах. Аспіранти мають можливість ознайомитись з ними через сайт ОДАБА.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Стандарт освіти відсутній. Система оцінювання знань студентів відбувається у формі щорічної атестації.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Проведення контрольних заходів регламентовані положенням. Передбачені всі процедури семестрового контролю: залік, екзамен, оцінка, перездача, система і процедура оцінки заборгованості, апеляція.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

В ОДАБА дотримуються стандартів академічної доброчесності, які базуються на Положеннях та Кодексах честі, запроваджується культура якості та доброчесності на усіх рівнях вищої освіти. ЗВО використовує профілактичні заходи запобігання випадкам академічної недоброчесності. Експертна група, під час перевірки, розглядала зразки дисертаційних робіт які перевірялись через систему на доброчесність. Погоджуємося з висновками ЕГ.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Погоджуємося з висновками та рекомендаціями ЕГ щодо позитивної оцінки академічної і професійної кваліфікації викладачів ОДАБА. В той же час звертаємо увагу на досить значну частку наукових керівників залучених з інших ЗВО України. Це: професори Т.Ф.Панченко, О.С.Слепцов з КНУБА, та М.В.Бевз із Львівської політехніки. В той же час їх кваліфікаційні можливості не використовуються в учбовому процесі. Звертаємо увагу що ЗВО на те що раціонально використовує для керівництва аспірантами свій досить потужний науково-кадровий потенціал. Звертаємо увагу на список викладачів-науковців які читають вибіркові дисципліни та іна кадровий склад архітектурних кафедр. На наш погляд, відчувається недовіра до власних кадрів для керівництва аспірантурою.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Добір викладачів проводиться на конкурсній основі та затверджується Вченою радою ОДАБА.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ЗВО враховує потреби і тематику Одеського регіону, тому більшість дисертаційних робіт присвячена регіональним проблемам.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Присутня практика залучення вітчизняних та іноземних фахівців до викладання та консультування аспірантів, що дуже позитивно.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

В ОДАБА останні декілька років підвищилась наукова активність. Наукові публікації відповідають профілю спеціальності. Цікавим є досвід розробки системи преміювань викладачів.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Дуже важливим і позитивним є можливість видавати підручники, навчальні посібники та монографії в ОДАБА. ЗВО підтримує видання фахової збірки. Досить показовим є підвищення кількості аспірантів на спеціальність 191. Загалом по Україні спостерігається зворотній процес.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

В звіті ЕГ детально наведено, що ОНП забезпечена як технічно, так і методично. ГЕР не знайшла підтвердження щодо кількості і ліцензійності програмних комплексів які забезпечують науковий та учбовий процес ОНП.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

В ОДАБА розвинута база інформаційних сервісів. Слід поширювати цей досвід . Можливо для аспірантів необхідно створити навчальні курси з освоєння наукометричних баз даних.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Погоджуємося з висновками ЕГ щодо безпеки освітнього середовища та охорони праці.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Наукові керівники та співробітники кафедр та відділів забезпечують освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів освіти. Інформацію з будь-яких питань можна знайти у відповідних розділах сайту ОДАБА.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО ОДАБА створює всі умови для реалізації права на освіту особам з особливими потребами.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій в ОДАБА прописані. Погоджуємося з висновками ЕГ щодо цього питання.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Викладачі та аспіранти дотримуються Положення щодо розробки, затвердження та моніторингу освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії за спеціальністю 191.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Аспіранти в складі органів студентського самоврядування беруть участь у процесі перегляду ОНП. Проводиться анкетування здобувачів на предмет задоволеності якістю освіти та освітнього процесу, а також щодо змісту і структури освітніх та вибіркових компонентів.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ЕГ підтвердила і та позитивно оцінила участь роботодавців у процесі перегляду і коригування освітніх програм. ГЕР підтримує цю оцінку.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

У ЗВО існує практика працевлаштування та допомоги щодо проходження стажування за кордоном та участі у різноманітних грантових проєктах. Значна кількість випускників аспірантури працює або співпрацює в ОДАБА.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

За допомогою анкетування аспірантів і роботодавців здійснюється моніторинг ОНП. Виявлені недоліки швидко враховуються.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація ОНП «Архітектура та містобудування» проводиться вперше.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В ОДАБА створена і чітко функціонує Система менеджменту якості (СМЯ). Цим сформована належна культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО низкою нормативних документів, які розміщено на сайті ОДАБА, визначено чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Цих правил системно і послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

Освітня програма і її окремі компоненти оприлюднені на сайті ЗВО, що дає можливість ознайомлення з ними заздалегідь.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На сайті ОДАБА викладено описи ОНП 2016 року, а також ОНП 2019 року.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Загалом слід підтримати висновок ЕГ, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності. Безсумнівно, орієнтація у міжнародному науковому товаристві є важкою проблемою як для аспірантів, так і для викладачів. Тому знайомство з наукометричними базами та володіння їхніми системами пошуку інформації потребує спеціальної підтримки та навчання.

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

У звіті ЗВО є таблиця відповідності публікацій наукових керівників і аспірантів. В ОДАБА вже давно сформувалась своя наукова школа з вивчення архітектурно-містобудівних проблем південного регіону. Тому деякі теми дисертацій дотичні цьому напряму. Але цей принцип не має заважати появи новаторських досліджень, бо кожна наукова робота має розв'язувати нове питання та формувати новий погляд на проблему. На думку доповідача від ГЕР вимога «відповідності напрямів досліджень наукових керівників» не дуже доречна, бо сфера інтересів керівника завжди набагато ширше тематики аспірантських робіт.

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

ОДАБА надає можливість аспірантам реалізувати свої наукові дослідження та оприлюднити їх у власних фахових виданнях. Здобувачі мають можливість консультуватися як в українських, так і в закордонних ЗВО. Наявний віддалений доступ до наукометричних баз Scopus і Web of Science для здобувачів через особистий кабінет. Є потреба у залученні іногородніх або закордонних фахівців до створення разових спеціалізованих вчених рад для захисту дисертацій здобувачів.

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

Наявна інформація щодо активної міжнародної співпраці. Аспіранти та викладачі мають можливість брати участь у міжнародних проєктах та стажуваннях.

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники активно беруть участь в міжнародних програмах, проєктах, конференціях, регулярно публікують свої статті.

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Доброчесність є принципом наукової роботи. В ЗВО дотримуються цього принципу, перевіряють роботи на плагіат.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

ОНП змістовна, але на думку ГЕР побудована на традиційній матриці магістерського рівня. Бажано ввести особливі компоненти, які представлені у вибіркових курсах. Побільше інноваційності. ГЕР добре ознайомена з науковою складовою освіти в ОДАБА і вважає, що представлений самоаналіз і оцінка ЕГ досить повно розкривають рівень архітектурної освіти в ЗВО по третьому освітньому-науковому рівню. З огляду на особливості регіону, бажано розширити лекційні курси, пов'язані з реконструкцією та ревіталізацією історичних пам'яток архітектури.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

У цілому зміст ОНП відповідає змісту предметної області заявленої спеціальності 191 Архітектура та містобудування. Схема логічної взаємодії освітніх компонент потребує подальшого вдосконалення. Можливе розширення дисциплін основного профілю, а саме: Основи управління науковими проєктами; Сучасні аспекти наукової спеціальності. Можливо осучаснювати набір вибіркових дисциплін, за необхідності.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

ЗВО має практики академічної мобільності та неформальної освіти за спеціальністю «Архітектура та містобудування». Бажано поширення інформації про неформальну освіту.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Сильною стороною ОНП є співпраця із закордонними та вітчизняними ЗВО за відповідними програмами. Бажано продовжувати та поглибити її розвиток.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Робочі програми уважно розроблені. Рекомендуємо розширити та поширити підготовку та видання методичних розробок, підручників та навчальних посібників на базі авторських програм.

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендується преміювати наукову діяльність викладачів за їх міжнародні публікації та участь у конференціях за професійним напрямом. Пропонуємо розробити заходи стимулювання щодо подальшого підвищення науково-професійного рівня професорсько-викладацького складу шляхом підготовки та захисту кандидатських та докторських дисертацій викладачами. Вважаємо доречним більше довіряти керівництво аспірантами місцевим кадрам, поступово відмовляти (скорочувати) участь у керівництві аспірантами фахівцям з інших ЗВО. Якщо тема особлива, або в ній заінтересовані стейкхолдери, то аспіранта необхідно направляти до цільової аспірантури, до конкретного наукового керівника.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Матеріально-технічна база ЗВО відповідає потребам спеціальності "Архітектура та містобудування", але потребує оновлення, а програмний комплекс відповідних ліцензій.. Рекомендується розширити набір спеціалізованих наукометричних баз з інформуванням аспірантів щодо їх оволодіння.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Відгуки стейкхолдерів та самих аспірантів достатньо повно відображають процедури відстеження якості ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Доцільно було б доповнити профілі викладачів, розмістивши актуальну інформацію щодо публікацій, участі у грантових проектах та конференціях тощо.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Існує потреба у залученні сторонніх фахівців до створення разових спеціалізованих вчених рад для захисту дисертацій здобувачів . Також рекомендуємо створити спеціальний курс для освоєння електронних баз даних, для того щоб полегшити процес освоєння іноземних здобутків в сфері архітектурної науки.

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ТОВБИЧ ВАЛЕРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ